

Előfizetési feltételek
 helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Negyed évre 3 kor.
 Egyes szám ára 12 fillér.
 Hirdetések díja:
 centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Földes Ede
 könyvkereskedése
 Bethlen-utca 2. sz. alatt,
 hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bementesen küldendők

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szélcsend a belpolitikában.

A törvényhozás kapuinak bezárta után az érdeklődés a belpolitika eseményei iránt egy időre ismét elenkebben fellobogott, mikor Széll Kálmán miniszterelnök Bécsbe utazott, hogy Ő Felségének jelentést tegyen. A kiegyezési tárgyalások válságos állapotba jutottak, sőt egy pillanatban a miniszterválság sem látszott kizártnak. A király bölcsessége azonban rögtön felismerte, hogy személyváltások még bonyolódottabbá tennék a helyzetet, hogysem egyszerűsítenek. A legkisebb hátrány melyre el kellene készülni, erős kesedelem lenne holott mindenfelé a tárgyalások gyors befejezést óhatják. Mint győztek le a válságos pontot, erről jóformán mit sem hallani, és a magyar miniszterelnök sikerének látszik. Széll nagy barátja a nyilvánosságának, de határozott ellensége a felnyilvánosságának. A hivatott tényezők interpellációira adott válaszaiban annyira megy, amennyire csak lehet, s még a legkényesebb kérdések elől sem tér ki. Emlékszünk pl. oly esetre is, midőn Széll Kálmán a körülmények által kényszerítve, még a király szobájában történt jelenetektől és beszélgetésekről is nyilatkozott s ezért a királytól felmentést kapott. Ellenben esküdt ellensége minden közlésnek oly eseményekről, melyek még nincsenek lezárva, hanem oly utakon vannak, melyeknél nincs meg az a biztonság, hogy a nyilvánosságra jutás oly alakban történhetik, mely a tényeknek megfelel. Ha tehát az Ő Felsége elnöklésével tartott értekezletről érdemleges közlések nincsenek, joggal gondolhatjuk, hogy ezt a magyar miniszterelnök szádekára kell visszavezetni.

Mindamellét feltehető, hogy az említett értekezletben a két kormány álláspontjában tisztázás és közeledés történt, mert különben mi célja lenne, hogy az osztrák és a magyar szakminiszterek már legközelebb tárgyalni fognak.

Goluchovszki gróf külügyminiszter jelenléte az értekezleten arra mutat, hogy a kereskedelmi szerződések kérdése is fejtegetések tárgya volt. A felmondás joga mind a két kormányt megilleti ugyan és csupán ama feltételhez van kötve, hogy a felmondás szádekát a felmondás előtt hat hónappal egyik kormánynak a ma-

sikkal közölnie kell. De miután a szádek még nem végleges elhatározás, önként következik ebből, hogy ezt a szádekot ne vigye ki a nagy nyilvánosságba s így ne vágjanak eléje a végleges elhatározásnak. A hibát, melyet e tekintetben Ausztriában elkövettek, amennyire lehetett, úgy látszik, jóvá tették.

Ő Felsége most már Ischiben nyaral és a belpolitikában beállt a szélcsend. A király nyári nyugalmat szükségtelenül bizonynyal nem fogják zavarni, és ha a két miniszterelnök előterjesztés végett Ischiben meg fog jelenni, remélhetőleg jobb lesz az összhang, mint a szélcsend beállta előtt volt.

Sz. 3210—1902. köziz.

Hirdetmény.

A Bethlen-kollegium részéről ennek jogügyi és jószágigazgatósága a Várszeg-utca végén a nagyenyedi torozókői törv. hatósági ut melletti levő, regóta üzemben álló téglagyári üzlettelep s azon felállított tegelegető kementek felállíthatására a szükséges iparhatósági telepengedély utólagos megadásraert folyamodván, azt városunk tanácsa, mint iparhatóság közhírré teszi, s az üzlettelep engedélyezésére a helyszíni tárgyalást 1902. évi július hó 18-án délelőtt 9 órára oly figyelmeztetés mellett tüzi ki, hogy mindazok, kik a telepengedélyezés ellen bármilyen oknál fogva kifogást akarnak tenni, kifogásukat a tárgyaláson akár szóval, akár írásban annál is inkább előadják, mert különben az üzlettelep, ha csak köztekinetek akadályul nem szolgál, engedélyeztetni fog; iparhatóságilag engedélyezett és a kiszabott feltételek mellett felállított üzlettelep megszüntetése pedig előre nem látott káros befolyások cáme alatt az érdekeltek és szomszédok közül később senki sem követelheti.

Figyelmeztetjük továbbá érdekelteket, hogy a telep belső felszerelésének rajzát, leírását és magyarázatát az érdekeltek a tárgyalás napjáig a városi főjegyző hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

A városi tanácstól.

Nagy-Enyeden, 1902 évi június hó 27-én.

A polgármester helyett:
Sándor Jenő,
tanácsos.

SZEMLE.

Az angol király betegsége. Az angol király állapotáról szóló hírek hova-tovább mind inkább megnyugtatók s remélni engedik, hogy a király nemsokára teljesen felgyógyul betegségeből. Most már naponta néhány órára felkel az ágyából, lapokat olvas és élesen emléklődik a világ eseményei iránt. Most már a koronázás idejét és az ünnepek új rendjét állapítják meg. A koronázás valószínűleg sokkal csendesebben fog lefolyni s inkább vallásos jellege fog előtérbe nyomulni.

Székely erdőterületek.

A székelyföld keleti határa, mely Magyarországot a bukovinai határtól kezdve a szomszédos Romániától elválasztja és amely főképp Csik-, Háromszék vármegyék és nagyrészt Brassó vármegye választfala és amely Csik vármegyétől kezdve Háromszék vármegyében és Brassó vármegyében találja folytatását, nemcsak földrajzi és politikai fontossága, hanem az ott levő erdőségek következtében egyúttal nagy közgazdasági jelentőséggel is bír.

Minden államban arra fektetik a főszűlyt, hogy az ország szívtől legmesszebb fekvő részek a legnagyobb gondozásban részesüljenek. Természetes, hogy az államnak erőssége ez és annak a megvédelmzése csak olyképp lehetséges, ha a határszéli részekben az államhoz való hozzátartozandóságot minden lehető eszközzel fejlesztjük. Ahol idegen befolyások könnyen érvényesülhetnek, ahol más nemzetiségek nyelve és irányzata könnyen behatolhat az ország területére és hatással lehet annak népességére, ott elevenen kell tartani az állameszméhez való ragaszkodást s azt a legnagyobb aldozatkészséget ami a kulturális, nemzeti és gazdasági eszközök teljes alkalmazásával érhető el.

Magyarország keleti határán nemileg elhanyagolták ezeket a tekinteteket, elhanyagolták pedig azért, mert Magyarországnak legjobb és legmegbízhatóbb nepe lakja a székelyföld határszéli vidékeit. Évtizedek multak el és ez alatt a székely népet egy haladó, erős és gazdag állam áldásaiba nagyon fukarul részesítettük.

TÁRCSA.

Holdas estén . .

Holdas estén edes dalt zeng
 A kis csalóány.
 Csöndes érzés kel szívenben
 Hangja hallatán.

Elnémult az élet zaja,
 Minden megpihen.
 Nyugodalmat, bekességet
 Talál idelena.

Csak a kis madárka csattog
 S nem fárad bele,
 Olyan tele boldogsággal
 Picziny kebele.

Dalolj, dalolj, kis madárka.
 A nyár oly rövid!
 Éljed csöndes boldogságban
 Kevés napjaid.

Mert jó az ősz, és elhervad
 Fészked lombja is,
 És elhallgat dalos ajkad
 Édes hangja is.

Addig zengje picziny ajkad
 Boldogság dalát,
 Míg az ősz rád nem borítja
 Szürke fátyolát.

Nemo.

Őszi napsugár.

— A „Közérdek” eredeti tárcája. —

Az egész vidék aludni látszik, ellankasztva a nyári nap rekkenő hevétől. Egy fűszál sem mozdul; a legkisebb szellő sem ingatja az akácok galyait, melyek árnyékában szőke haja, karcu fiatal lány hever a smaragd pázsiton. Nyitott könyv hever előtte, de aligha olvas belőle, mert észre sem veszi a fekete sorokon végigsetáló tücsköt. Szemeivel kíváncsian kíséri a szőlők felől közeledő porfelleget, mely szürke felhőként gomolyog a hősegtől reszkető levegőben.

A csendben, melyet eddig csak a tücskök czirpelése s a fűrkek kialtozása zavart meg néha, közeledő kocsi robogása hangzik. A lány összecsapja az előtte heverő könyvet s kezére támaszkodva, lustán emelkedik fel.

Az akácokkal szegélyezett ut kanyarulatánál könnyű homokfutó bukkan elő. Magas termetű, szeles vállu öreg ur tartja erős kezekkel a gyeplőt.

— István bácsi! István bácsi! — hangzik az akácok felől a lány csengő fiatal hangja. Wass István a hang irányába tekint. Mosolyogva fedezi fel a hang tulajdonosának szőke fejcsékéjét. A lány erősen integet nagy, sárga szalmakalapjával. Wass István megállítja a kocsit.

— Nini! te vagy az Erzsike? No, ki jön ide hamarabb? . . . ide mellém.

A lány könnyedén összefogva ruháját, a pipacos, kakukkfűves mezőn át a kocsi felé szaladt. A lovak mellett állva maradt egy kissé, megveregette a gyönyörű almásszürke nyakát, aztán felnézett Wass Istvánra.

— Remelem, felénk tart — mondá az elkényeztetett gyermekek követelő hangján.

— Oda . . . oda, kis baba — válaszolt nevetve az öreg. Ráncztalan arczával, ragyogó kék szemével, hatalmas termetével fiatalnak lehetett volna tartani, de galambfehér haja és bajusza elárulták 60 évét.

Erzsike szelesen pattant fel, mellé a bakra. Wass István csettent nyelvvel s a türelmetlenül kapáló lovak elindultak.

— Miért jön olyan ritkán hozzánk? Olyan nehezen nekülözzük. Ha tudná, mi minden történt azóta! — szólt Erzsike píruló arczsal, lesütött szemekkel.

Wass István ránézett. A lány kipirult arcának, zavart tekintének láttára csodálatos melegség lopózott egyszerre szívébe. Rövidebbre fogta a gyeplőt.

— Nagyon el vagyok foglalva . . . a gazdaság . . . — mondá végre a tartalomhoz sehogy sem illő érzelmes hangon.

— De ezután gyakrabban fog eljönni, ugy-e?
 — Igen, igen — felelte mohón.

Pár percig hallgatva ültek egymás mellett. Erzsike tekintete az aranysárga érett vetés fölött révedezett. Wass István szeméit a lány üde arcán feledte. Erős kezeiben meglazult a feszes gyeplő. A homokos uton tompán hangzott a kocsi robogása, a lólabák rithmikus dobogása.

A szőlők felől könnyű szellő támadt, kellemes, hűs áramlattal üdítve a kocsi ülék arcát. A kalászteger rejtelmes susogással hullámzott, örvénylett. Valahonnan a buza közül, valószínűleg a közeledő kocsi zajától felriasztva, nagy fekete madár emelkedett fel, lomhán lebegtetve sötét szárnyait. A lovak riadtan rántották előre a könnyű kocsit, aztán fejüket felhánnya, prüszkölve, elnyult testtel vágatásnak eredtek.

Erzsike remülten sikoltott fel s ösztönyszerűleg társa karjába kapaszkodott. Wass István egyik karjával átölelte karcu derekát, erősen szorította. A lány remegve bizalommal simult hozzá. Szabadon maradt kezével megfékezte az ijedt állatokat. A lecsendesedett lovak lassu kocogással haladtak tovább a száraz homokban. Wass István még mindig átölelve tartotta a leányt,

E kormányzati irányzatoknak hatása most észlelhető leginkább, mert napirendre került ily módon a kivándorlás, az elszegényedés és a népesedés nem kellő mértékben szaporodik.

Am most fordulat állt be: a magyar államnak immár az a szándéka, hogy szívehez közelebb hozza a székelységet. A kezdeményezésnek sok olyan üdvös nyomait látjuk, melyek arra irányulnak, hogy a székelyeknek azon a szent földön való megélhetését biztosítsák. Azon a földön t. i., amelyen majdnem 1000 év óta a magyar nemzetet fentartották és örül álltak a keleti veszedelmek ellen.

De egy nagy kérdés eddigé napirendre nem került és ez az, hogy milyen a helyzet a legszélsőbb határt alkotó hegyláncokban és megfelelnek-e az ottani viszonyok a székelységnek s ezzel a magyar állam érdekeinek. Ezeket szemügyre véve feltűnik, hogy az erdőgazdasági és birtoklási viszonyok a nevezett országokban nem kedvezők. Nem kedvezők pedig azért, mert a lakosság nagyon gyér, megközelíthetősége igen nehéz és a csekély érték következtében, amelyet az erdők képviselnek, a magán és az állami gondozás felette hiányos.

Ezek az exponált helyeken a rendőri, közigazgatási és erdészeti intézmények hatása alig érezhető. És jöllehet a hegyek és erdők magában véve védelmi biztosítékot nyújtanak a szomszéd állammal szemben, mégis ezek nyílt határnak tekinthetők, ahol az idegen eszméramlatoknak és hazaellenes mozgalmaknak beszivárgása könnyű, a nép megélhetése ellenben nagyon meg van nehezítve.

Csik vármegyében körülbelül 388 ezer kat. holdat kitevő erdőterületnek 1/3 része majdnem határszélnek nevezhető. Háromszékben pedig 396 ezer kat. holdnak 1/3 része ily fekvésű. Úgy, hogy mindkét megyében körülbelül 98 ezer kat. holdra tehető az az erdőterület, amelynek fentartása nagy állami érdeket képvisel és amelynek kihasználása idővel dus megélhetési forrása lehetne az ottani népességnek. Az egész területen, főképp Háromszékben az állam birtokában majdnem egyetlen egy talpalatnyi erdő sincsen és azoknak az erdőknek művelése, értékesítése és esetleg eladása teljesen az ottani birtokosság gyenge kezére van bízva. Mi sem természetesebb, hogy ily körülmények közt az erdőségeknél egy része ócsó áron eladott és az alapos és gondos erdőkezelés hiányában az erdők értéke a jövő nemzedékre nézve is kockázatnak van kitéve.

És akinek alkalma volt egyes vidékeken látni a letarolt erdőségeket, az észrevehette, hogy az erdőlegelőkön csak az oláh juhászok legelteti nyáját. Akik ezeken a vidékeken jár, csak ritka esetben akad magyar szóra; az egyetlen hang, melyet hall, oláh. Be kell vallanunk, ha tárgyilagosan nézzük a helyzetet, hogy kívánatos volna ezeken az állapotokon segíteni. Ha valahol, úgy mindenekelőtt ezeken a határszéli vidékeken volna kötelessége az államhatalomnak birtoklás útján is erősebb állást elfoglalni,

mert az elszegényedett székelyek alig képesek hosszú időn át sajátjukban megtartani az erdőségeket. Anyagi helyzetük következtében kényszerülve vannak minden áron a fa eladásához fogni és az első alkalmat megragadni, hogy az erdőből pénzt csináljanak. Gazdasági szempontból ez helytelen állapot mert ha mi most olcsóbb ár mellett exportáljuk a fát, akkor egyáltalán feladtuk a reményt arra, hogy a napról-napra értékessebbé váló fakészletünket a megfelelő árérték eladassuk.

Pedig tudvalevő dolog, hogy a jövő szempontjából semmi sem gondozandó és művelendő jobban, mint az allamban levő erdőállomány. A fának feldolgozása fűrésztelepeken, amennyiben ilyenek léteznek, most vállalkozók által történnek, akik csak az anyagi hasznot tartva szem előtt, sok esetben idegen és távol vidékről hozzák oda a munkaerőt. A lakosság tehát elesik ettől a kenyérkeresettől. Míg ellenben az állam által fentartott erdőgazdaság tekintettel lehetne az ottani lakosság kereseti és megélhetési igényeire és az erdőben és fűrésztelepeken végzendő munkát saját gyermekei, a honpolgárok, a székelyek végeznék, ami ezeknek jó kereseti forrást adna. A lakosság az állam által való foglalkoztatásával a legelítés és juttatás is szabályozható volna. És így nem lennének kitéve annak, hogy ott nem a mi népünk, hanem az oláh nép lesz a honos.

Felvethető ugyan a pénzügyi szempont és az az állítás lenne kockáztható, hogy ily nagyobb mérvű szerzesek nagy pénzügyi áldozattal járnának. Ezzel szemben egyszerűen arra utalunk, hogy az erdők a nevezett vidékeken oly ár mellett kaphatók meg, hogy azoknak idővel való értékesítésével a befektetett tőkének 3—4% kihozható és minthogy a székelységnek megmentése a volna magyar állam érdeke is: az azért hozandó áldozat, ha nem is volna áldozat, tekintetbe vesszük azokat a nagyfotosságu kérdéseket, melyek itt dominálnak.

Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasóit kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen be- küldeni sziveskedjenek.**

— **Kossuth Lajos** születésének 100-ik évfordulója f. évi szeptember hó 19-én lesz. Történelmünk e nagy alakjának emlékeztet e napon hazánk legtöbb helyén, ahol hazafias érzelem és szenvedélytől mentes halás szív dobog, meg fogják ünnepelni illő kegyelettel. Ugy is kell. Kossuth Lajos tettei és szenvedései, törekvései és munkássága immár minden hamis és elfogult előítéletől menten, tisztán állanak mielőttünk, a halás utódok előtt, kik nagyjainknak igaz kegyelettel tudunk áldozni pártkülönöség nélkül. Városunkban is megbeszélés tárgyát képezi egy méltó emlékülünnep megtartása. Az eredményről értesíteni fogjuk olvasóinkat.

— **Gróf Majláth püspök** bánuaios kitarással párosult nemes kötelességérzetet elevenen tanúsítja ez

a kis program: alig tért vissza heteken át tartott, a zord időjárás által egészségére nézve sokszor veszedelmessé tett bérmautajáról Gy.-Fehérvárra megtartotta az oltáregyletek gyűlését, azután június 26-án Brassóba utazott, ahol az irgalmas nővérek zárda-kápolnáját és iskoláját avatta föl. Innen Bacsóba ment, és június 30-án Harrach Ferenc grófot eskette össze Hohenlohe Sára hercegnővel a Pázmáneum kápolnájában. Július 1-én Budapesten elnököl a Maria Kongregacio egyesületi gyűlésén, július 2-án pedig már ismét Gy.-Fehérvárt volt a papnöveldebe való felvételi vizsgákat vezetve. Csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy a kitarásnak, buzgalomnak, önfeláldozó munkásságnak ritka példáját a hívek közül hányan követik, mert bizony nagyon keveset ér, ha csak „csodalattal és elismeréssel” adóznak, a köz- és magaaletben pedig másképpen cselekszenek.

— **Imets F. Jákó** rudnai címz. apát és kanonok, vármegyénkben is oly kedvelt, derek férfiú, június 29-én tartotta Gyulafehérvárt első apáti szentmiséjét. Az istentisztelet után bankette volt, melyen megható benyomást tett a jelenvoltsokra midőn a 40 éves papságot elért apátot volt tanítványai élen dr. Ujfalusi apát-kanonok üdvözölte. Az Isten tartsa meg sokáig a hazafias, tudós főpapot.

— **Kitüntetett gazdasági cseléd.** Ritka kitüntetés érte Papp József nagyenyedi cselédet: Az Antal Miklós, ennek fia ifjabb Antal János és ennek fia Antal Miklós hazánál, jelenleg Vegh József fuvarosnál, az Antal Miklós mostoha atyjánál, tehát egy családnál több mint 50 éven át teljesített hű szolgálataért a földművelésügyi m. kir. miniszter ur. Ó nagyméltósága a gazdasági cseledeknek 40 évi szolgálat után járó érdemmel tüntette ki. Az érdmet a miniszteri okmányval együtt dr. Varró László polgármester a városi tanács és több képviselőtestületi tag jelenlétében adta át a könyűkig meghatótt, összetörődött agg cselédnek. Vajha az öreg cseléd mellén csillogó érdem cselédek is a hű, becsületes és kitartó munkára buzdítanák!

— **A Nagyenyedi Székely-Társaság gyűlése.** Nevezett társulat lelkes tagjai f. hó 4-én esti 8 órakor gyűltek egybe Gáspár János elnöklete alatt a Két Hattyu szállodában, hogy havi rendes gyűlésüket megtartsák. A gyűlés változatos és érdekes volt; a tagok lelkesen részt vettek a tárgyalásban. Napirend előtt Lázár István alelnök kéréssel fordult a társulat megjelent tagjaihoz, hogy egy Enyedre érkezett és teljesen segélytelen állapotban beteg senyvedő udvarhelyi székely munkást hazamenetelében segítsenek. Az utiköltség rögtön összegyűlt. Zay János titkár előterjesztéseket tett a székely-kongresszus eszméjének pártolásától a székely fürdők támogatásáról. A gyűlés az előterjesztésekhez hozzájárult. Gáspár János elnök nagyon érdekes előadásban ismertette Alsófehérmegye lakosságának népvándorlási mozgalmát. A társulat tagjai felkérték a tudós elnököt, hogy adatait és belőlük levont következtetéseit bocsássa a helyi lap rendelkezésére, hogy azok minél szélesebb körben ismeretessé legyenek. Sándor Ignác a társulat figyelmébe ajánlja, hogy megyénkbeli nagybirtokosok a mezei munkára tótokat alkalmazzanak, akik e munkájuk révén évi 9—10 ezer koronát visznek hazájukba. Kívánatos volna, hogy ez összeg székely munkásoknak jusson, kik a mezei munkára a tótnál bizonyára nem kevésbé alkalmasak. A gyűlés ez ügyben érintkezésbe lép a székelyföldi székely-társulatokkal s kéréssel fordul a megyebeli nagybirtokosokhoz. Fogarasi Béla lelkes hangon indítványára elhatározták a gyűlés tagjai, hogy a magyar nyelv tekintélyét mindenki ellenében és minden alkalommal érvényre emelni igyekezzenek. Dr. Farnos Dezső előterjesztést tett, hogy a gyűlés a székely-társaságok buzgó megteremtőjét, a székely nép atyját, Potsa Józsefet huszonöt éves főispáni jubileuma alkalmával üdvözölje. Az indítvány természetesen örömmel elfogadtatt. Még Lázár István felszólalása alapján Bálint János tagtárs kérést tett fel, hogy a jövő alkalomra a magyar ipar helyi pártolásától és emelésének módjaitól tegyen előterjesztést. S ezzel a lelkes hangulatu gyűlés véget ért.

— **A „Közérdek” a Székely-Társaságban.** A nagyenyedi Székely-Társaság f. hó 4-én tartott lelkes gyűlésében elhatározta, hogy lapunkat hivatalos közlönyének választja. A szerkesztőség nevében Lázár István jelenvolt főmunkatárs nyilatkozott, aki készséggel és örömmel felajánlotta lapunkat a Székely-Társaság nemes céljainak szolgálatára.

— **Nagy-Enyed r. t. város tanácsa** közhírré teszi, hogy Nagy-Enyed város képviselőtestülete az 1902. évi június hó 20-án tartott képviselői közgyűlésében 51. jkvi szám alatt hozott határozatával a városi tisztviselők és alkalmazottak részére új nyugdíj-szabályzatot alkotott. Ezen szabályzat 30 nap alatt a hivatalos órákban a városi iktató hivatalban betekinthető és a netáni felelősség ugyanoda beadható.

ki a kiállott felelemtől reszkette, bágyadtan, felig behunyva szeméit, vállára hajtotta aranyos fejcsékjét.

— Ne felej kicsikém. Nincs már semmi baj. Félsz még? kérdezte gyöngéd hangon.

— Nem — válaszolt Erzsike alig hallhatóan.

Wass Istvánnak különös gondolatai tamadtak. Maga is nevetségesnek találta előbb. Szerette volna kiüvetni saját magát:

— Bizony vén számár vagy te mégis, István bácsi; hogy is gondolhatsz ilyenre? Nézd csak, hiszen ezt a kis leányt a térdeiden lovagoltattad nem is olyan régen. Akkor is vén csont voltál. Ő 18 éves, te már 60... No, ha nem is hatvan, de legalább is 58... Nagyapja lehetnél...

Tovább gondolkozott, de most már egészen másképpen. A leány még mindig mozdulatlanul, hozzásimulva ült mellette. A gunyos hang elhallgatott. A szív is filozófál néha, nemcsak az ész:

— De hát miért beszélt ez a leány olyan hangon? Miért volt olyan zavart? És most hozzád simul... szorosan... szinte érzed a szíve dobogását... Hát...? Utóvégre van elég példa rá... Miért ne lehetnél te is boldog? Erős vagy, egészséges, sokáig élhetsz még. Ma is többet érsz, mint akárhány 20 éves tacsó. Ne hagyj magad, István!

Bal karja még mindig a leány derekán nyugodott.

— István bácsi, hová hajt? Itthon vagyunk.

Wass István megrezzenve tekintett körül. Csakugyan tülhajtott már a villa kapuján. Megállította a kocsi. Fiatalos hévvel ugrott le a bakról, erős karjaival könnyedén leemelve Erzsikét. Szelid kék szemében tűz gyúlt ki. Tekintetük találkozott. A leány nyugodtan mosolyogva pirulás nélkül állotta ki a férfi tekintetét. Aztán belekapaszkodott a karjába s ő felemelt föl, ruganyos léptekkel indult meg az árnyas fason

át a nyaraló vadszőlővel sűrű borított verandája felé... Fenn a verandán a hűvös felhomályban egy öreg asszony s egy fiatal ember ül egymással szemközt. Halkan, bizalmas melegséggel beszélgetnek. A kavicsos kerti uton közeledő léptek nesze hallatszik. Az öreg asszony kitekint a nagy zöld levelek között.

— Wass és Erzsike — mondja a kérdőleg rátekinthető fiatal embernek, majd mosolyogva hozzáteszi:

— Mennyire fog örülni!

A fiatal ember elenken ugrott fel s néhány gyors lépést tett a lépcső felé. A lépcső alján a vadszőlőlevelek sötét keretében Wass és Erzsike alakja jelent meg.

— Kálmán! — kiáltott Erzsike s karját kivonva a Wasséból, majdnem futva sietett fel a lépcsőn, mindkét kezét nyújtva a fiatal ember felé. Lágra gyúlt arczzal, nedves szemekkel, sietségtől elfojtott hangon beszélt.

— Hát megérkezett? Hát itt van?

Wass István lemm a lépcső alján szédülő fejjel támaszkodott egy oszlophoz. Torkát görcsös erővel szorította össze a keserűség. Súlyosan nehezedett a mellére. Gyönyörűség álmát ez az egyetlen kiállítás elűzte. Égő szemekkel, üres tekintettel, majdnem öntudat nélkül, mereven nézte a fiatalokat, kik még mindig egymás kezét fogva, bizalmasan, halkan váltottak pár szót. Erzsike körülnézett.

— István bácsi, miért nem jön fel? hadd mutassam be a völégényemet.

Wass István a lány hangjára magához tért. Körültekintett. A verandát borító sűrű szőlősátor felhomálya megnyugtatta. Lassan, kinosan, roskadozó léptekkel indult fel a lépcsőn. Termete meggörnyedt, homlokán mély ráncz húzódott végig. Hangja tompa, örege.

— Megyek már, kicsikém, megyek... nincs olyan gyors lábam, mint neked... öreg ember vagyok én már...

Görgényi Béla.

— **Időjárás.** A múlt hó utolsó napjaiban támadt jótékony nyári melegnek, az ország minden részével egyetemben, megyénkben is szerte örvendeztek a gazda emberek. Valóságos értelemben kincseket ért a múlt heti forróság. Mindenkinek az volt az óhajta, hogy tartós legyen a meleg, mely acélozza a buzaszemet, érleli a kalászt és lehetővé teszi az aratást. F. hó 3-ról azonban hazánk legkülömböfélé videkein dult zivatarokról szólnak a hírek. Bácskában valóságos orkán zúgott végig, mely házak tetejét, templomok tornyát is meg bontotta, lesodorta. Pozsony és Vas megyékben jégzivatarok pusztítottak. Nálunk a lég rendkívül lehült ugyan e zivatarok következtében, szél is fújt, de szerencsére nagyobb baj nélkül múlt el a depresszió.

— **Az abrúdbányai áll. elemi** s a vele kapcsolatos áll. óvoda és községi iparostanoncz-iskola 1901/2. tanévről szóló igazgatói jelentés a napokban került ki sajtó alól s az érdeklődőknek szétküldetett. Szerkesztette Kávy István igazgató-tanító. A gondosan szerkesztett jelentésből kiemeljük a következőket: Tanult az elemi iskola I—VI. osztályában 123 fiú és 151 leány; az ismétlő-iskolában 14 fiú és 19 leány; az iparostanoncz-iskola I—V. osztályában 66 növendék. A jelentés az iskolalátogatás egyes akadályait érdekesen fejtegeti, feltüntetve a bányászép szegénységet a görög vallásúak sok ünnepét s a lefolyt év kedvezőtlen egészségi viszonyait. Az előmenetel ezen akadályok dacára kielégítő, sőt, tekintve a jelek nagy számát, jónak is mondható. A hazafias ünnepélyeket nagy gouddal és a közönség részvételével tartották.

— **A Magyarság,** a székelység és általában minden magyar nemzeti ügy emeléséért amióta a Benedek Elek vezetése alatt új szerkesztőseget cserélt, meghódította a magyar közönséget. Partoknak, felekezetteknek nem áll szolgálatában független fel- és lefelé egyaránt, igaz lelkesedéssel küzd fajunk erkölcsi és anyagi megerősödéséért; kerülve kerüli ez a lap a léha szenzációt, de mindamellett beszámol híven és becsületesen mindenről, ami a közönséget érdekli, kerüli az izléstelenséget, a családi és magányügyek kipellengérezését, de azért nem riad vissza az erős hangtól, sőt a tamaradástól sem, ha ezt a közérdek úgy kívánja. S hogy ezek az elvek jók és helyesek, azt eldöntötte már a közönség maga, amely tömegesen sorakozik a Magyarság kibontott zászlója alá. Terjedelmre ugyan kicsi ez az újság, de gazdag tartalmával sok terjedelmes újságot felülmul. Vezércikkei, tárczái magas irodalmi színvonalon állanak s a munkatársak egytől-egyig kipróbált munkásai irodalmunknak. Amint a lapból értesülünk, júliusban Leng el Laura kiváló írónk tollából indul meg egy regény s az ősszel maga Benedek Elek ír regényt a lap számára. Mindezekhez még csak azt tesszük hozzá, hogy ez az erős magyar szellemben szerkesztett újság ma hazánk legolcsóbb újsága, mert az ára egész évre 14 korona, félévre 7 korona, negyed évre 3 korona 60 fillér és egy óra 1 korona 20 fillér. Olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk.

Közgazdaság.

Pályázat.

Az algyógyi m. kir. állami gróf Kún Kocsárd székely földmivessiskola — E. M. K. E. alapítás — igazgatósága 16 ingyenes és 8 mérsékelt fizetési helyre, melyek folyó évi október hó 1-én töltenek be, ezennel pályázatot hirdet.

Az iskola célja: 2 éves tanfolyam alatt a befogadott ifjakat a mezőgazdaság minden ágában gyakorlatilag kiképezni, hogy a kilépő tanulók saját kis gazdaságuk okszerű kezelésére képesek vagy nagyobb birtokban a munkák felügyelésére, vezetésére, mint bérsgazdák, munkavezetők, alkalmazhatók legyenek.

A pályázat feltételei a következők:

1. Az ingyenes helyekre kizárólag csak székely eredetű földmivess ifjak vétetnek fel. Az ezen helyre befogadott tanulók a teljes ingyenes oktatáson kívül díjtalanul nyernek: élelmezést, lakást butorral és ágyruhával, fűtést, világítást, mosást, betegség esetén orvoslást, az oktatáshoz szükséges tan-, kerti és gazdasági eszközöket. Kap minden növendék ruházatra évenként 30 koronát és szorgalmához képest 30 korona munkabérré is számíthat.

2. A 8 mérsékelt fizetési helyre pályázhat bármely magyar honpolgár. Ezek minden hó 1-én élelmezésükre 24 koronát fizetnek az iskola igazgatóságánál, melyért lakásban, élelmezésben stb. éppen ugy részvesznek, mint az ingyenes helyre befogadottak, s azokkal egyenlő kötelezettség alatt állanak minden tekintetben, csupán a ruházati illeték és munkabérré nem számíthatnak.

3. Mind az ingyenes, mind pedig a fizetési helyekre csak oly, a földmivess osztályhoz tartozó ifjak vétetnek fel, akik a 17 évet betöltötték és mezei munkák vég-

zésére ép, erős, egészséges testalkattal bírnak, mit orvosilag tartoznak igazolni. Akik katonakötelezettségüknek eleget tettek, vagy a m. kir. honvédséghez soroztattak be, vagy hadmentességet nyertek, a felvételnél előnyben részesülnek.

Folyamodványok folyó évi augusztus hó 31-ig Algyógyra (Hunyad vármegye, posta helyben) a földmivessiskola igazgatóságához nyújtandók be

Folyamodványok következőleg szerelendők fel:

- Keresztlevel;
- iskolai bizonyítvány, hogy az illető írni, olvasni tud;
- pályázó vagyoni állapotáról szóló hiteles bizonyítvány, vagyontalanság esetén szegénységi bizonyítvány;
- illetőségi bizonyítvány;
- orvosi bizonyítvány arról, hogy a pályázó egészséges és mezőgazdasági munkát elbíró testalkatu, trachomában vagy fertőző betegségben nem szenved, védhimművel sikeresen újra oltatott, vagy hogy a legutóbbi 5 év alatt valóságos himiót állott ki, esetleg hogy a törvény értelmében fel van mentve a beoltás kötelezettsége alól. (A védhimműre vonatkozó bizonyítvány hiányában a növendéket belépésekor az intézet orvosa újra beoltja);
- erkölcsi bizonyítvány, s ha az illető 3 korosztályt kiszolgált katona, a katonai igazolvány is;
- kiskorúság esetén szülői avagy gyami engedélyről szóló nyilatkozat, hogy az illető az iskolába beléphet;
- feleséges növendék, ha feleséget, illetve gyermekeit Algyógyra hozza, ki kell mutatnia, hogy mi módon tudja felesége fenntartani magát;
- községi bizonyítvány arról, hogy a pályázónak hány testvére van, mily koruak, szülői gyámság alatt állanak-e, vagy nagykoruak, és a szülők mivel foglalkoznak.

A felvett tanulók kötelezetnek arra, hogy ruházatukban a székely népviselethez alkalmazkodnak, melyből belépésük alkalmával egy új készítenő öltöny és egy hetköznap ruhával, 3 pár fehérneművel, 2 pár lábbelivel, 2 kötényvel és 2 törülközővel kell bíriok. Az iméntiből hiányzó fehérnemű, vagy öltözkedéseket az igazgató a szobába helyezkedés előtt a befogadottal beszerezeti, esetleg későbbi munka-keresményének terhére előlegül bevásárolja.

A felvett és belépő növendék kötelezi magát, hogy tisztességtudó, szorgalmas lesz, kötelességének mindenkor megfelel, a tanfolyamot teljesen kitölti, mit ha elmulasztana, azaz, ha engedély nélkül előbb távoznék, köteles a reá, addig az iskola által fordított költségeket pontosan, akár egyszerre, akár az iskola igazgatósága által engedélyezett részletekben visszafizetni.

Közhírré tétetik egyszersmind, hogy az erdélyi résznek oly vármegyei, melyek alapítványi helyül 300 kor. fizetésére kötelezik magukat, ez alapítványra egy megfelelő koru, olvasni és írni tudó növendéket küldhetnek, aki szintén a jelzett oktatásban és ellátásban részesül.

Algyógyon, 1902. évi június hó 15-én

Gáspár József,
igazgató.

Szerkesztői üzenetek.

„Koldus” és „Elementál” ezimű versek nem közöltetnek.
„Petőfi emlékszóbránál” s „A szökevények” ezimű költemények szerzőjét kérjük, ne ragaszkodjék azon óhajta, hogy ezen költeményei a jelen formájukban megjelenjenek. Ha kéziratát felül rendelkezni óhajt, ez iránt való óhaját jelentse be kiadónknál. (Földes Ede könyvkereskedő).

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Sz. 1159—1902.
tlkvi.

Árverési hírdmény kivonata.

A balázsfalvi kir. bíróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Patria balázsfalvi tak. pénztár végrehajtónak Roth Nátháné Waldmeister Zali végrehajtást szenvedő ellen 1200 kor s jár. iránti végrehajtás ügyében a Balázsfalva város 120 számú tjkvben A + 1 rend 283, 284 hr. sz. beltelküknek végrehajtást szenvedő Roth Nátháné Waldmeister Zali nevén álló felére 1009 korona megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi július hó 21-én d. e. 10 órakor a balázsfalvi tlkvi bíróság irodájában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási aron alól is el fognak adni. Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyv i hatóság.

Balázsfalvan, 1902. évi április hó 28-án.

Enyedy Lajos,
kir. it. táblai bíró.

362 1—1

Carbolineum

Avenarius szabadalom

25 év óta ismert fakonzerváló szer.

Utánzásoktól óvakodni kell.

Carbolineum-gyár R. Avenarius, Amstetten, A.-Ausztria.
Iroda: Bécs, III/1. Hauptstrasse 18.

Kapható: ifj. Lázár Károlynál Nagy-Enyeden.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár P-t.

Alapítke: 200,000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betáblázásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

1 pár női vikszosbőr cipő 2 frt 50 kr, míg a készlet tart.

Tánger József ezelőtt Vajda Péter

női- és férfidivat-kereskedése

===== NAGY-ENYEDEN. =====

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy budapesti és bécsi bevásárlás végett tett utamból haza jöve, raktáromat a tavaszi és nyári idényre a legutolsó divat szerinti árukkal gyarapítottam.

Különösen kiemelem, hogy a kontinens egyik legnagyobb vászon-gyárosától **Schroll Benedek és fia** czégtől oly előnyös árakat sikerült kieszközölnöm, hogy a világhírű legjobb **vászon, sifon és asztalneműket** a legjutányosabb, szigoruan betartott szabott árak mellett ajánlhatom a n. é. vevő közönségnek.

Nemkülönben raktáromon igen nagy és a legszebb választékban tartok valódi rumburgi lenvásznakat, szepességi és késmárki gyapot-vásznakat és asztalneműket, **meglepő** szép legdivatosabb női és férfi-ruhászöveteket, kivált fekete áruban, Enyeden még nem létezett választékban, bluz és egész ruha selyem szöveteket, bársonyokat, a legjobb minőségű női és férfi-ing és alsónadrágokat, a legdivatosabb gallérok, kézelők és nyakkendőket, fej- és zsebrendőket, batisztok, zephirek, oxfordok, inleetek és kretonokat, a legjobb minőségű ruha-díszek és béléssárukat.

Óriási választék nap- és eső-ernyőkben, Krausz és Lackenbacher-féle legjobbnak ösmert női és férficzipőkben.

Minden a szakmamba vágó és raktáromon esetleg nem levő cikket a legrövidebb idő alatt beszerzek.

Kiváló tisztelettel

Tánger József.

111 16—*

1 pár női vikszosbőr cipő 2 frt 50 kr, míg a készlet tart.

1 pár vikszosbőr férficzipő 2 frt 75 kr, míg a készlet tart.

1 pár vikszosbőr férficzipő 2 frt 75 kr, míg a készlet tart.

Ha látlak, oh Zacherlin, a szívem is dobban;
De nem fogadlak el, ha kínálnak tokban.
Tokban ami van, haszontalan dib-dáb;
Attól ugyan nem döglük se féreg, se a sváb.

Zacherlin üvegben! Ez az igazi szer!
Legyen áldott, aki készíti, százszor és ezerszer,
S valahol függ a Zacherlin-plakát:
Ott kapható Zacherlin egész éven át.